

Hva kan en
gjøre for å
unngå skade
på arkiv?

Tvilsomt arkivlokale

- Arkivloven med forskrifter
- Bygningene og magasinenes utforming
- Våre holdninger, kunnskap og forståelse er viktige

dyre løsninger eller
enkle grep?

Arvesølvet trygt på plass?

- Flott skap
- Opp fra gulvet på pall
- Holdes på plass i skuff av bøylen
- Sårbare pga kurvingen etter rulling
- Skade kan lett oppstå når en åpner og lukker skuffen
- Løsningen er et omslag

Inne i bygningen

- de overordnede betingelser

- Ren luft
- Relativ Fuktighet (RH)
- Stabil og lav temperatur
- Lys – skjerming mot UV
- Tyverisikring
- Brannsikkerhet
- Sikring mot skader pga vann/kloakk-rør

Ved vannskade:

- Materialet pakkes i plast og fryses umiddelbart og:
- Sendes til institusjon/firma som kan frysetørre materialet.
- Lufttørres - materialet spres eller henges opp. Luftsirkulasjon, ikke lun varme.
- Eller det legges mellom trekkpapir/filt – absorberende materiale. Lett press.

Inne i magasinet - de nære ting

- Solide hyller
- Solide bokstøtter
- Gode esker, tette og i egnet størrelse.
- Riktig pH på alt emballeringsmateriale
- Leggenes/omslagenes utforming
- Riktig stabling på hyllene
- Gode fremhentingsrutiner
- Transport/fremsyningsmapper av kart

bokstøtter

å hente ut en bok

Åpne og lukke en protokoll

Inne i ditt hode

- Tenke belastning og slitasje
- Anvende fysikkunnskaper
- Bruk den tiden du trenger
- Overvåkningsrutiner
- Beredskapsplaner, utstyrsdepot til bruk i tilfelle vannskader

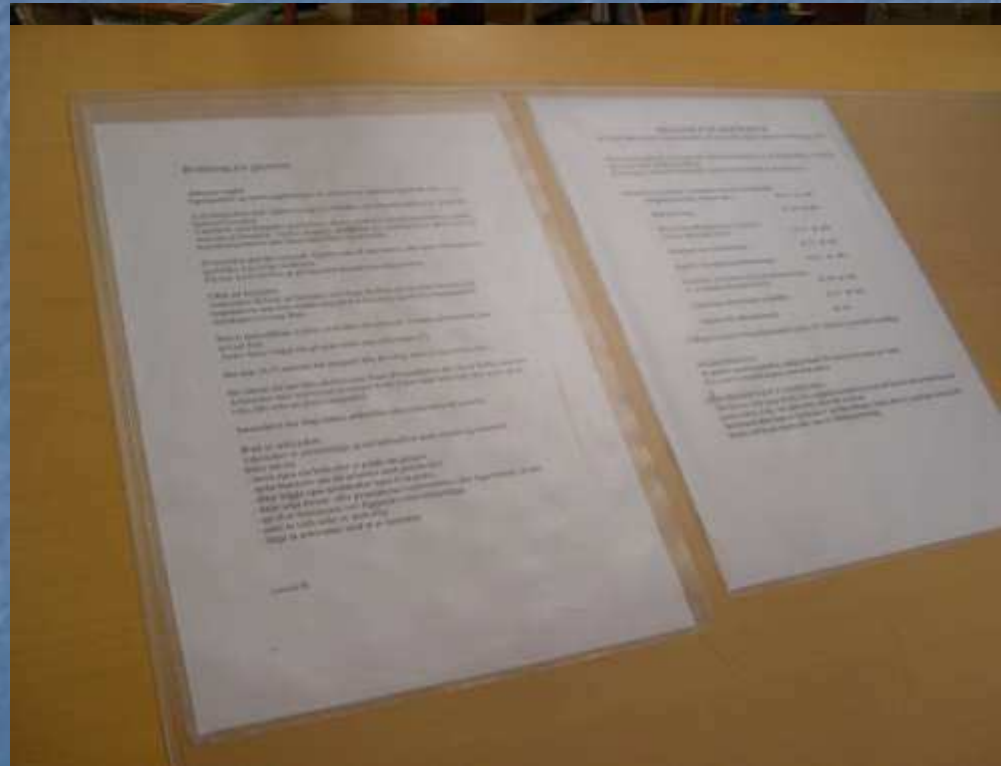

Ved bruk og utlån

- Fremhenting fra hyllene
- Ikke bære for store stabler
- Stabling på tralle eller i kurv
- Lesestativ / pute
- Rene hender eller rene hansker
- Håndtering av dokumenter
- Mat og drikke
- Kulepenn

FY OG FY!!!

- Kopimaskin
- Bladning i protokoll
- Veiledning for brukere

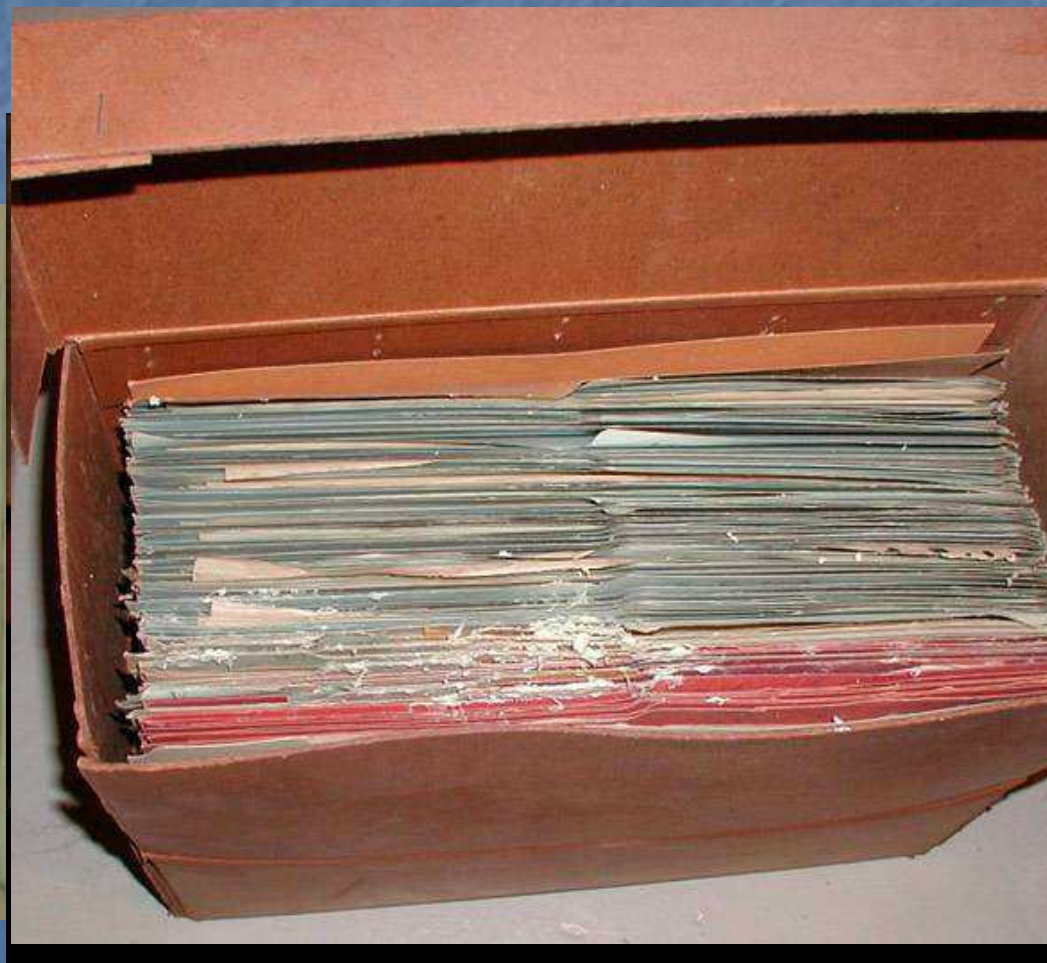
Fotokopiering fra protokoll

- Bla opp til riktig sted, hold hånden flatt på siden mens du snur protokollen
- Legg protokollen varsomt på kopimaskinen
- Legg hånden inn under oppslaget for å løfte opp protokollen og snu den
- Bla igjen protokollen som vanlig, noen sider om gangen

Ordning

- Soner for mottak, sjekking av mottatt materiale, utpakking og rengjøring - støvsuging/børsting
- Verneutstyr
- Utskifting av sure materialer
- Fjerne binders, strikker, metallstifter, plast
- Avstivningsmateriale
- Pakker -brede bånd

Oppstilling

- Ikke bland små og store formater, hvis mulig
- Sett inn en dummy når du fjerner en protokoll
- Ikke bland hummer og kanari

Velmente reparasjoner

Bruk aldri tape

Dyr og insekter

Brannskade, røykskade

Hvor finner vi informasjon og produkter vi trenger ?

- IKA Rogalands hjemmeside
- Smithsonian Centre for Materials Research and Education
- NKF-N
- Arkivprodukter - Vidar Kringsjå

Alt organisk materiale er på vei
mot støv

Ytre forhold (lys,
temperatur, RH) påvirker
nedbrytningshastigheten